

Carl F. Madsen: Forinden Lovforslaget om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden blev ophøjet til Lov, tillod jeg mig at stemple den kommende Lov som en Undtagelseslov. Jeg gjorde det, fordi den efter min bedste Overbevisning vilde vende Brodden nedad mod Arbejderne og Arbejdernes faglige Organisationer. Jeg pegede den Gang paa, at Loven vilde give visse Personer, navnlig saadanne, som under Arbejdskampe svigter deres Arbejdsskæb, altsaa den Slags Personer, som vi indenfor Arbejdernes Kreds tildeler Betegnelsen „Skruebrækkere“, en særlig Retsbeskyttelse. Jeg har ikke taget fejl heri, hvilket flere af de afsagte Domme, der er blevet indhentet Oplysning om, tydeligt viser, hvad jeg senere skal vende tilbage til.

I de Lønkampe, som føres mellem organiserede Arbejdere og Arbejdsgivere, har Skruibrækkerspørgsmaalet, som i gamle Dage havde stor Betydning, ikke længere en saadan Betydning, idet de organiserede Arbejdsgivere for længst har lært at indse, at det at antage Skruibrækkere under en Lønkamp betaler sig daarligt. Det er daarlig Arbejdskraft, man faar, og bagefter, naar Kampen en Gang er Slut, giver det Anledning til Splid og Spektakel mellem Arbejderne indbyrdes. Mellem de organiserede Arbejdsgivere og Arbejderne, altsaa rettere betegnet Arbejdsgiverforeningen og de samvirkende Fagtorbund samt de Organisationer, der hører dertil, kender man ikke længer noget videre til Begrebet Skruibrækkeri.

Men der er en anden Kategori af Arbejdsgivere, nemlig de Arbejdsgivere, som ikke er organiserede, og som heller ikke taaler, at deres Arbejdere organiserer sig, Arbejdsgivere, som tillige er slette Betalere, og som derfor ret ofte kan komme i Strid med deres Arbejdere. Hos saadanne Arbejdsgivere er Forholdet ganske anderledes og adskilligt vanskeligere. Arbejderne eller Funktionærerne i saadanne Virksomheder kan jo ogsaa finde paa at organisere sig, hvis de ikke er det i Forvejen, og stille Krav til deres Arbejdsgivere om bedre Løn og Arbejdsbetingelser. Vi har i den allerseneste Tid været Vidne til, hvorledes saadanne Principaler kan tage paa deres Funktionærer, og vi har set, at det kan give Anledning til en omfattende Arbejdsstandsning. Vi har saaledes i den seneste Tid set, at Arbejdsgivere af denne Kategori, der ikke vil forhandle med deres Arbejdere, endogsaa har grebet til Lockout for at blive af med de gamle Arbejdere, for at faa en billigere Arbejdskraft. I andre Tilfælde er

det maaske Arbejderne, som ikke vil finde sig i deres Arbejdsforhold, og som derfor, hvis de da har Agtelse for sig selv, forlader deres Arbejde og erklærer Blokade overfor saadanne Arbejdsgivere. I Konflikter af den Art begynder det ofte med en Lønkamp for saa at gaa over til at blive en Kamp om Skruibrækkeri. Man søger at skaffe sig ny Arbejdskraft, og denne Arbejdskraft gælder det for de paagældende Arbejdsgivere om at bevare. For Arbejderne gælder det om at forhindre, at disse Arbejdsgivere faar ny Arbejdskraft.

Vi er nu naaet til det Tidspunkt, da Arbejderne maa begynde at spekulere paa, hvad Loven om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed betyder. Det viser sig, at Lovens Bestemmelser kan bruges mod Arbejderne, og de Domme, der er blevet afsagt — i hvert Fald nogle af dem — viser, mod hvem Lovens Brod vender. Vi ser saaledes, at naar Kampen er kommet til Udbrud, passer de paagældende Arbejdsgivere paa, at der ikke røres ved de nye Folk, at de ikke paa nogen Maade fortrædages. Det gælder med andre Ord for Arbejderne og deres Organisation om, hvis de da ikke vil komme i Konflikt med denne Lov, at gaa meget forsigtigt frem. Ved en Gennemgang af den Samling af Domme, som Udvalget har skaffet til Veje, kan man da heller ikke undgaa at lægge Mærke til, at langt de fleste af disse Domme vedrører Arbejderne og deres Organisationer. Blandt de Domme, vi har faaet samlet sammen, er det kun ganske faa, der vedrører andre Samfundsborgere, og efter min Formening kunde disse Sager lige saa godt have fundet deres Afgørelse efter Straffeloven i Stedet for, at de nu har fundet deres Afgørelse efter denne Lov.

Ser man paa de afsagte Domme, viser det sig, at en Del af Sagerne er Smaasager. Jeg skal saaledes nævne en Sag, der drejede sig om en Skræddermester i Aarhus, der som Regel beskæftigede to Svende, men i en travl Periode havde antaget endnu en Mand, som for Resten tilhørte det saakaldte Kristeligt Dansk Fællesforbund. De to gamle Svende havde arbejdet i lang Tid hos Mesteren, og de vilde nu ikke arbejde sammen med den paagældende. De forlangte ikke, at han skulde afskediges, men stillede Mesteren Valget imellem at beholde den sidst antagne eller de to gamle Svende. Mesteren tog det Standpunkt, at han vilde beholde sine gamle Svende og lod den anden gaa, og Mesteren maatte formentlig kunne antage og afskedige, hvem han vilde. Men nu blev der Uro i Andedammen, idet man